

מסורת הש"ס

א) ליהוה יתקרב... ב) שם ה'... ג) ואלה שמות... ד) ואלה שמות... ה) ואלה שמות... ו) ואלה שמות... ז) ואלה שמות... ח) ואלה שמות... ט) ואלה שמות... י) ואלה שמות... יא) ואלה שמות... יב) ואלה שמות... יג) ואלה שמות... יד) ואלה שמות... יה) ואלה שמות... יז) ואלה שמות... יח) ואלה שמות... יט) ואלה שמות... כ) ואלה שמות... כא) ואלה שמות... כב) ואלה שמות... כג) ואלה שמות... כד) ואלה שמות... כה) ואלה שמות... כו) ואלה שמות... כז) ואלה שמות... כח) ואלה שמות... כט) ואלה שמות... ל) ואלה שמות... לא) ואלה שמות... לב) ואלה שמות... לג) ואלה שמות... לד) ואלה שמות... לה) ואלה שמות... לו) ואלה שמות... לז) ואלה שמות... לח) ואלה שמות... לט) ואלה שמות... לך) ואלה שמות... לם) ואלה שמות... לנ) ואלה שמות... לו) ואלה שמות... לז) ואלה שמות... לח) ואלה שמות... לט) ואלה שמות... לך) ואלה שמות... לם) ואלה שמות... לנ) ואלה שמות...

לפני אידיהן פרק ראשון עבודה זרה

שם שני יתירסא. שנה לפני צ"ד בשנה שנכתב בו ומלא בו שש שנים יתיר ממיינס כגון שהיו עומדים בשנת חמש מאות למלכות ויון וכו' היה כתוב בשנת חמש מאות ושש שנים ליה פלוני מפלוני וסמא היה כתוב ולא היה כתוב בו שש מלכות: מאוחר הוא. מלוא עשה עמו טובה ומחל לו שעבוד קרקעות של שש שנים וכל מי שיקנה קרקעו בחורף שש שנים אינו מפסיד שהרי זמן מכירה קודם לזמן טריפת השטר: ועד דמתי זמניה לא טריף. אינו יכול לטרוף לקוחות אלא אותן שיקחו ממנו משש ואילך: ספרא דוקא כתיביה. מדקדק בהשבותה הוא ואינו הולך אחריה שאלו אלו מתחילין למנות למחלת מלכות ויון אלא לאחר שש שנים שמלכו ועולם והוא מונה למחלת מלכותן ושיעבודו מיום כתיבתו הוא ומהיום והלאה טרוף ואין כאן מחילה לפי שהמשמעות של שש שנים היא שש שנים שש שנים קודם חורבן דעתין למלכי ויון דמחמא דקני שתי שני יתירסא היינו האי דלמחל למימני מתחלת מלכותן דמחל לך למימר הכי ולא יתחל לך למימר מאוחר הוא לפי שאין דרך למחול שעבודו שמה יתירסא זה כל נכסיו בחורף זמן האחרון ויפסיד את חובו: דלמא. בין אלו בין הא ספרא האי דמניין לש"פ שנים קודם חורבן לאו דעתין למלכות ויון אלא ליציאת מזרס מניין: ושקביה לאלפא קמא. דמיליאת מזרס ומתחילין למימני מתחלת אלפא כתיבא והיא שנה לחשונה ליון שפשיטה מלכותן ככל העולם דמיליאת מזרס ועד חורבן אלף וש"פ שנים ח"פ שנים עד כיון בית ראשון ומ"ד דכנינו הרי תמ"ז ושציעים דגלות ככל ות"כ דבית שני הרי אלף וש"פ שנים ומלכות ויון נמי פשיטה ככל העולם ג' מאות ושמונים שנים קודם חורבן שהוא תחלת אלף שנים: וכיון דדעתין איציאת מזרס ליתא למחל הך שית שנין אלא במחלת השעבוד ושטר מאוחר הוא: אין מניין אלא למלכי ויניס. וכיון דלמלכות ויון מניין ואיכא למחל ויהן שית שנין דוקא תלין ביה ולא תלין ליה במחלת השעבוד שאלו כל אדם עושה כן: דיקא. דלמלכות ויון מניין: לשטרות. דכל אימת דקאי מלכא מני מיני שיליה אדר סלקא ליה שמה וזניסין ריש שמה תינא למיכתב בשטר: ואין השפא מפשיט מנין. כל תשרי מתדעיס שמה. אלא ודאי מנינא דידן למלכי האומות הוא ואין לך מלכות באומות מתחלת שלש מאות ושמונים שנה קודם (א) אלא מלכות ויון דאי סלקא דעתך דהאי דמניין לשלש מאות ושמונים שנה קודם חורבן דדעתין איציאת שמה מזרס מניסן דעו למימני ולחדשי שמה דקיי"ל בשמעתא קמייתא במסכת

שית שנין יתירסא סבור רבנן קמיה דרב' למימר האי שטר מאוחר הוא ניעכביה עד דמטיא זמניה ולא טריף אמר רב נחמן האי ספרא דוקא כתיביה והך שית שנין דמלכו בעילם דאנן לא חשבינן להו הוא קחשיב ליה ובזמניה כתיביה דתניא ר' יוסי אומר שש שנים מלכו בעילם ואח"כ פשיטה מלכותן בכל העולם כולו: מתקיף לה רב אחא בר יעקב ממאי דלמלכות ויניס מנינן דלמא ליציאת מצרים מנינן ושקביה לאלפא קמא ונקטיה אלפא כתיבא והאי מאוחר הוא אמר רב נחמן בגולה אין מניין אלא למלכי ויניס בלבד הוא סבר דהוי קא מדחי ליה נפק דק ואשכח דתניא בגולה אין מניין אלא למלכי ויניס בלבד אמר רבינא מתניתין נמי דיקא דתנן ב' באחד בניסן ר"ה למלכים ולר'גלים ואמרינן למלכים למאי הלכתא אמר רב חסדא לשטרות ותנן באחד בתשרי ר"ה לשנים ולשמיטין ו' ואמרינן לשנים למאי הלכתא ואמר ר'ב חסדא לשטרות קשיא שטרות אהרדי ומשנינן כאן למלכי ישראל כאן למלכי עובדי כוכבים למלכי עובדי כוכבים מתשרי מנינן למלכי ישראל מניסן ואנן השתא מתשרי מנינן ואי ס"ד ליציאת מצרים מנינן מניסן בעינן למימני אלא לאו ש"מ למלכי ויניס מנינן ש"מ: ויום גינוסיא של מלכיהם וכו': מאי ויום גינוסיא של מלכיהם אמר רב יהודה א"י ששעמדין בו עובדי כוכבים את מלכא והתניא יום גינוסיא ויום שמעמדין בו את מלכא לא קשיא הא דידה הא דבריה וימי מוקמי מלכא בר מלכא והתני רב יוסף יהנה קבון נתתיך בגוים שאין מושיבין מלך בן מלך ביום אתה מאד שאין להן לא כתב ולא לשון אלא מאי יום גינוסיא ויום הלידה והתניא יום גינוסיא ויום הלידה לא קשיא הא דידה הא דבריה והתניא יום גינוסיא שלו ויום גינוסיא של בנו ויום הלידה שלו ויום הלידה של בנו אלא מאי יום גינוסיא ויום שמעמדין בו מלכא ולא קשיא הא דידה הא דבריה ואי קשיא לך דלא מוקמי מלכא בו מלכא ע"י שאלה מוקמי דמלך אלא אנטונינוס לרבי בעינא דימלך אסירוס ברי תחותי ותתעביד טבריא קלינא ואי אימא להו הדא עבדי תרי לא עבדי אייתי גברא ארכביה אחבריה ויהב ליה יונה לעילאי [בדיה] וא"ל לתתאה אימא לעילא דלמפרח מן דיה יונה אמר שמע מניה הכי קאמר לי את בעי מינייהו דאסירוס ברי ימלךך תחותי ואימא ליה לאסירוס דתעביד טבריא קלינא א"ל מצערין לי חשובי [רומא] מעייל ליה לגינא כל יומא עקר ליה פוגלא ממשורא קמיה אמר ש"מ הכי קאמר לי את קבול חד חד מינייהו ולא תתגרה בהו בכולהו ולימא

רבינו חננאל

ההוא שטר דהיה דרבי כיה שית שנין יתירא וכו' פי' יצא שטר לפני רב נחמן שערין לא הניע לחשבון הספר למלכות ויון (א) שהיה לו שנכתב ד שנים או ה' ואמר רב נחמן כי זה הספר שכתב שטר זה דיקא הוא ששלחת יון משנת ג' אלפיס ותמ"ג לבייאת עולם ומוסיף [נח] שנים שמלכו בעילם ואנו מניחין אלו ר' שנים ומחשיבן משנת ג' המיט והשטר כשר הוא: אמר רב נחמן בגולה אין מניין אלא למלכי ויון בלבד ותניא [בבב] דרב נחמן אמר רבינא מתני נמי דיקא דתני באחד בניסן ראש השנה למלכים ותנינן נמי באחד בתשרי ראש השנה למלכי ואיך אלא לאו ש"מ למלכות ויון ש"מ: פ"ה [יוס] גינוסיא של מלכיהם פי' גנוסיא בלשון ויון יום הלידה (א) ואוקימין אלא מאי יום גנוסיא יום שמעמדין בו את מלכא ואף על פי שלא מוקמי מלך בן מלך מיהו על ידי שאלה מוקמי בגון אנטונינוס דשאלתו למורי אסירוס בריה דסלכא וקבילו מניה. קלינא שאל חתן סם

תורה אור השלם

1. דרב נחמן קתני דביתא דבוי אהא מאד. עובדיה א ב

גליון הש"ס

נכרא וכו' מוקי' סלכא בר הלכא עיין עמק לפרין אית קמ:

הגהות הב"ח

(א) ה"י ד"ה ואין וכו' קודם חורבן אלא מלכות ויון:

מוסף רש"י

ר"ה למלכים. ריבולס היו למנות וכן שטוחוסס לטות המך השנה שמד נה החך. דלמחמין תמ"ז גיטין (פ) משום שום מלכות. וקמי תמיס אדר גיטין נקחתי שמה. ואפילו עמד כשנא לו שאדר ללתי שמה משהיטן עיין רש"י למתע לו שש שנה וכו' 1. לביא הלכתא. למר למי הקבע יום מיוחד למין המלכים אימא שכל בן מלך ומלך מתחיל שנתו מיום שמד בו (שם). לשטרות. בתחילת איה שטר חוב מוקם למלכות ויהי תחילת שטר אסירוס. ולשמיטין. משנתם שטר אסירוס לתרוס ולרוע מן התורה (שם).

והתניא יום גנוסיא ויום הלידה. והשתא נבי לאמרי דביימא דמיימי מניה נקבול ואומות שהיה מתקן הא דדייה הא דבריה לא איהיה יודע הכייתא כמו שיהא כמסמך אלא מתקן על מה שהיחא המקשה עוד יש לומר דודאי כתיבתא אחרת היא ומשמעיה לא היה יכול להקשות דמתניתין משמע דמיימי שניני בני אדם שמאריכתי כ"כ בלשונה יום גנוסיא של מלכא ויום הלידה אלא כתיבתא דקמי כה יום גנוסיא ויום הלידה משמע דלא מיימי אלא כתיבתא: שר

מניין: הא דידה הא דבריה. כשמעמדין בן מלך כמי אצוי להחזיק במלוכה שמה האכ ועושה אותו יום איד: ומי מוקמי. רומינס מלכא בר מלכא. כל ה"י אידיהן דמתיי דרומינס ינהו דתניא לעיל (ב) יום שפסקה בו רומי מלכות ותניא (ג) רומי עשהה להגדה: כתב ולשון של רומינס מאומה אחרת כהא לכן אחרים תקנו לכן כל ספריהם: ע"י שאלה. נוטילין רשות מן השמים ומנבקש האכ מהן להעמיד כנו תחתי: כגון אסירוס בן אנטונינוס דמלך. על ידי שאלת אצוי: קלינא. בת חורין שלא חתן מס לעולם משום דאיח כה עבדי ואלעונוס עממו הוא משמע כמי רבי דלנקמן (ד) ומשום הכי היה אויב לרבנן: איסי רבי גברא ארכביה וכו'. לומר הרבב את בנך עליה ויעליך ותהא טבריא מסורה בידו: ואימא ליה. לנכך דליפרחה ליונה מן דיה לומר דליעבד טבריא קלינא להוציאה מתחת עולו: ולימא

עין משפט

נר מצוה
לה א מיי פ"ט מהל' עובדות סביבס כ"ה טו"ש י"ד סימן קמח ע"פ ק"ו:

רבינו חננאל

ההוא שטר דהיה דרבי כיה שית שנין יתירא וכו' פי' יצא שטר לפני רב נחמן שערין לא הניע לחשבון הספר למלכות ויון (א) שהיה לו שנכתב ד שנים או ה' ואמר רב נחמן כי זה הספר שכתב שטר זה דיקא הוא ששלחת יון משנת ג' אלפיס ותמ"ג לבייאת עולם ומוסיף [נח] שנים שמלכו בעילם ואנו מניחין אלו ר' שנים ומחשיבן משנת ג' המיט והשטר כשר הוא: אמר רב נחמן בגולה אין מניין אלא למלכי ויון בלבד ותניא [בבב] דרב נחמן אמר רבינא מתני נמי דיקא דתני באחד בניסן ראש השנה למלכים ותנינן נמי באחד בתשרי ראש השנה למלכי ואיך אלא לאו ש"מ למלכות ויון ש"מ: פ"ה [יוס] גינוסיא של מלכיהם פי' גנוסיא בלשון ויון יום הלידה (א) ואוקימין אלא מאי יום גנוסיא יום שמעמדין בו את מלכא ואף על פי שלא מוקמי מלך בן מלך מיהו על ידי שאלה מוקמי בגון אנטונינוס דשאלתו למורי אסירוס בריה דסלכא וקבילו מניה. קלינא שאל חתן סם